СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Онгон сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2024/52-НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт сум 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа Утас: 70518396 Аудитын менежер: М.Нарантуяа Утас: 70512123 Аудитор: О.Барчидгүнсэн Утас: 70512123

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ..3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.........................5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА .... **Error! Bookmark not defined.**

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН .... **Error! Bookmark not defined.**

4.1 Ерөнхий зүйл .... **Error! Bookmark not defined.**

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт **Error! Bookmark not defined.**

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт ..... **Error! Bookmark not defined.**

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт . **Error! Bookmark not defined.**

4.5.1 Завсрын аудитын талаар................................ **Error! Bookmark not defined.**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 12

5.1 Албан шаардлага 12

5.2 Зөвлөмж 12

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ................................14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг
Утас: 70518396, Факс 70518396
E-mail: Sukhbaatar@audit.gov.mn

2024.02.25 № 84
танай ____________ - ны№ ______________ -т

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ОНГОН СУМЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.БАТБИЛЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Онгон сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сүхбаатар аймгийн Онгон сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилт 64 хувьтай байгаа нь иргэдэд түргэн, тусламж, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх шаардлагатай байгааг илтгэж байна.

Аудитын гол асуудал

Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтээр үзүүлсэн тусламж үйлчилгээний үр нөлөөтэй байдлыг хангаагүйгээс ЭМДС-аас санхүүжилтийг бүрэн авч чадаагүй байна. Мөн гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг нэхэмжлэхдээ Эрүүл мэндийн үндэсний зөвлөлийн тогтоолд заасан шалгуурыг бүрэн хангаж шивээгүй, интернэтийн хурд хангалтгүй, ажил хариуцсан албан тушаалтнууд албан үүргээ хангалтгүй хэрэгжүүлсэн зэргээс шалтгаалжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Сүхбаатар аймгийн Онгон сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 18 зорилтын хүрээнд 44 арга хэмжээг төлөвлөн, гүйцэтгэл 70 хувийн биелэлттэй үнэлэгдсэн байна.

D:/Bichig hereg/2024/tushaal

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ДАВАА

D:/Bichig hereg/2024/tushaal

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**216,348,101.32**	**127,859,270.18**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	92,832,311.24	-
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	92,832,311.24	-
3121	**Төгрөг**	92,832,311.24	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	92,832,311.24	-
33	**АВЛАГА**	-	21,889,168.00
335	**Бусад авлага**	-	21,889,168.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	21,889,168.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	123,515,790.08	105,970,102.18
351	**Түүхий эд материал**	102,552,664.64	91,340,457.65
35110	Тусгай зориулалттай материал	10,517,906.95	10,517,906.95
35130	Эм боох материал	92,034,757.69	80,822,550.70
354	**Хангамжийн материал**	20,963,125.44	14,629,644.53
35410	Бичиг хэргийн материал	1,951,605.00	1,559,400.00
35420	Аж ахуйн материал	10,976,260.00	8,277,550.00
35450	Барилгын засварын материал	980,000.00	-
35460	Хүнсний материал	4,051,260.44	1,590,240.44
35470	Бусад хангамжийн материал	3,004,000.00	3,202,454.09
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**862,097,566.97**	**873,063,260.23**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	862,097,566.97	873,063,260.23
392	**Биет хөрөнгө**	847,160,910.72	858,375,978.98
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	547,443,496.00	547,443,496.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,252,081.47)	(82,512,438.07)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	225,750,991.00	213,180,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(77,440,157.69)	(57,789,375.02)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	366,792,577.29	411,337,900.29
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(179,557,955.30)	(193,971,258.38)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	46,624,025.29	48,686,833.29
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,203,004.32)	(28,000,259.01)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	147,400.00	147,400.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(144,380.08)	(146,320.12)
393	**Биет бус хөрөнгө**	14,936,656.25	14,687,281.25
39301	Програм хангамж	1,995,000.00	1,995,000.00

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,343.75)	(311,718.75)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	13,004,000.00	13,004,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,078,445,668.29**	**1,000,922,530.41**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**14,157,363.07**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	14,157,363.07
413	**Өглөг**	-	14,157,363.07
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	12,582,563.07
4136	**Бусад өглөг**	-	1,574,800.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	1,574,800.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,078,445,668.29**	**986,765,167.34**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,078,445,668.29	986,765,167.34
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	447,948,271.48	447,948,271.48
51101	Өмч: - төрийн	447,948,271.48	447,948,271.48
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	430,548,933.34	338,868,432.39
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	430,548,933.34	430,548,933.34
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(91,680,500.95)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	199,948,463.47	199,948,463.47
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,078,445,668.29**	**1,000,922,530.41**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,228,728,117.01**	**913,451,437.75**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**269,087,537.01**	**107,039,477.09**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	269,087,537.01	107,039,477.09
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	201,240,021.60	95,595,870.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,616,000.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	199,624,021.60	95,595,870.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	67,329,798.41	11,443,607.09
120009	Бусад орлого	517,717.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**959,640,580.00**	**806,411,960.66**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	64,181,300.00	53,946,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,181,300.00	53,946,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	895,459,280.00	752,465,360.66
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	895,459,280.00	752,465,360.66
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**971,478,233.15**	**1,005,131,938.70**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**971,478,233.15**	**1,005,131,938.70**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	968,785,001.57	1,003,137,042.34
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	569,780,516.66	629,593,444.30
210101	Үндсэн цалин	371,389,010.70	372,595,127.32
210102	Нэмэгдэл	129,816,037.04	224,270,520.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,612,500.00	6,254,000.00
210104	Урамшуулал	59,962,968.92	26,473,796.02
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	66,579,444.33	48,046,926.27
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,287,532.11	33,152,141.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,081,327.25	3,900,251.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,065,241.04	3,120,201.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	922,204.30	715,138.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,223,139.63	7,159,193.48
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,994,008.42	47,575,203.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,478,808.42	5,035,638.64
210302	Түлш, халаалт	47,401,200.00	39,701,565.00
210303	Цэвэр, бохир ус	114,000.00	2,838,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	58,719,345.00	59,908,875.00
210401	Бичиг хэрэг	6,598,070.00	4,704,235.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,655,105.00	29,904,030.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,070,000.00	3,945,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	481,000.00	6,062,510.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,915,170.00	12,495,800.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	2,797,300.00
2105	**Нормативт зардал**	135,465,512.56	105,223,506.39
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	90,055,276.00	86,147,476.39
210502	Хоол, хүнс	35,292,236.56	19,076,030.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,118,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	19,610,560.00	6,655,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,320,000.00	2,327,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	761,000.00	-
210604	Урсгал засвар	13,529,560.00	4,328,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,171,200.00	2,682,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,171,200.00	2,682,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,757,700.00	8,799,010.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,757,700.00	8,799,010.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	58,706,714.60	94,652,376.74

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,784,630.00	8,510,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	56,922,084.60	86,142,376.74
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,693,231.58	1,994,896.36
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	623,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	623,500.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	1,371,396.36
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,371,396.36
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,693,231.58	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,693,231.58	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**257,249,883.86**	**(91,680,500.95)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**257,249,883.86**	**(91,680,500.95)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,059,732,097.00**	**784,522,792.66**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**517,717.00**	**-**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	517,717.00	-
120009	Бусад орлого	517,717.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,059,214,380.00**	**784,522,792.66**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,616,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	616,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	64,181,300.00	53,946,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,181,300.00	53,946,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	993,417,080.00	730,576,192.66
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	993,417,080.00	730,576,192.66
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**923,804,697.99**	**876,010,903.90**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**923,804,697.99**	**876,010,903.90**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**921,111,466.41**	**874,016,007.54**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	569,780,516.66	629,593,444.30
210101	Үндсэн цалин	380,247,810.70	372,595,127.32
210102	Нэмэгдэл	129,816,037.04	224,270,520.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,612,500.00	6,254,000.00
210104	Урамшуулал	51,104,168.92	26,473,796.02
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	66,579,444.33	48,046,926.27

210201	Тэтгэврийн даатгал	47,287,532.11	33,152,141.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,081,327.25	3,900,251.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,065,241.04	3,120,201.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	922,204.30	715,138.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,223,139.63	7,159,193.48
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,994,008.42	47,575,203.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,478,808.42	5,035,638.64
210302	Түлш, халаалт	47,401,200.00	39,701,565.00
210303	Цэвэр, бохир ус	114,000.00	2,838,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	54,731,300.00	47,981,710.00
210401	Бичиг хэрэг	5,372,825.00	4,471,030.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,655,105.00	28,464,880.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,128,000.00	3,945,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,382,550.00	6,222,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,192,820.00	4,878,600.00
2105	**Нормативт зардал**	136,850,407.00	70,833,013.33
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	104,320,157.00	53,900,878.24
210502	Хоол, хүнс	27,782,250.00	16,132,135.09
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,748,000.00	800,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	27,193,860.00	9,994,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,403,600.00	2,243,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,101,000.00	-
210604	Урсгал засвар	10,689,260.00	7,751,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,171,200.00	2,682,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,171,200.00	2,682,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,927,700.00	8,799,010.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,927,700.00	8,799,010.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,883,030.00	8,510,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,883,030.00	8,510,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,693,231.58**	**1,994,896.36**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	623,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	623,500.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,693,231.58	1,371,396.36
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,693,231.58	1,371,396.36
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**135,927,399.01**	**(91,488,111.24)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**44,218,990.00**	**1,344,200.00**

22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**44,218,990.00**	**1,344,200.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	44,218,990.00	1,344,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	44,218,990.00	1,344,200.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(44,218,990.00)**	**(1,344,200.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	91,708,409.01	(92,832,311.24)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		92,832,311.24
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	92,832,311.24	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	447,948,271.48	199,948,463.47	(548,021,037.72)		99,875,697.23
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**447,948,271.48**	**199,948,463.47**	**(548,021,037.72)**	**-**	99,875,697.23
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-		-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-		-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз,	-	-	-		-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	978,569,971.06		978,569,971.06
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**447,948,271.48**	**199,948,463.47**	**430,548,933.34**	**-**	1,078,445,668.29
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**447,948,271.48**	**199,948,463.47**	**430,548,933.34**	**-**	1,078,445,668.29
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**447,948,271.48**	**199,948,463.47**	**430,548,933.34**	**-**	1,078,445,668.29
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-		-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-		-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз,	-	-	-		-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-		-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(91,680,500.95)		(91,680,500.95)
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**447,948,271.48**	**199,948,463.47**	**338,868,432.39**	**-**	986,765,167.34

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1446407100.00	874639507.54
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1446407100.00	874639507.54
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1421407100.00	874016007.54
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	981880800.00	629593444.30
210101	Үндсэн цалин	607709100.00	372595127.32
210102	Нэмэгдэл	317207700.00	224270520.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7987500.00	6254000.00
210104	Урамшуулал	48976500.00	26473796.02
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	116035700.00	48046926.27
210201	Тэтгэврийн даатгал	78903400.00	33152141.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9282700.00	3900251.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7426700.00	3120201.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1856700.00	715138.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18566200.00	7159193.48
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	67258300.00	47575203.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	6500000.00	5035638.64
210302	Түлш, халаалт	57758300.00	39701565.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3000000.00	2838000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	56717700.00	47981710.00
210401	Бичиг хэрэг	5795300.00	4471030.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34922700.00	28464880.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,999,700.00	3,945,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,500,000.00	6,222,200.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,500,000.00	4,878,600.00
2105	**Нормативт зардал**	110,119,200.00	70,833,013.33
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	76,584,000.00	53,900,878.24
210502	Хоол, хүнс	28,285,200.00	16,132,135.09
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,250,000.00	800,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	59,999,000.00	9,994,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,332,300.00	2,243,200.00
210602	Тавилга	11,000,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,166,700.00	-
210604	Урсгал засвар	21,500,000.00	7,751,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,375,000.00	2,682,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,375,000.00	2,682,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,000,000.00	8,799,010.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,000,000.00	8,799,010.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	15,021,400.00	8,510,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,021,400.00	8,510,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	25,000,000.00	623,500.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	25,000,000.00	623,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	25,000,000.00	623,500.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,353,574,800.00	855,409,696.30
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	72,258,300.00	52,575,203.64
132001	Орон нутгийн төсвөөс	72,258,300.00	52,575,203.64
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,281,316,500.00	730,576,192.66
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,281,316,500.00	730,576,192.66
122	**ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ**	-	72,258,300.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	72,258,300.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**92,832,311.24**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	-
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	-
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	31.00	31.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	26.00	26.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 16,500.0 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 16,500.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

5.1 Залруулсан алдаа:

Сүхбаатар аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2017оны 54 дугаар тогтоолоор худалдаалагдсан УАЗ-31522-2 маркийн 24-52 СҮА дугаартай 16,500.0 мянган төгрөгийн балансын үнэтэй үндсэн хөрөнгийг шийдвэрийн дагуу бүртгэлээс хасахгүй санхүүгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгийн дансанд илэрхийлснийг данс бүртгэлээс хасуулж залруулсан.

Аудитаар нийт 65,104.5 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 65,104.5 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 4 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Эм боох материалын үлдэгдэлд 2022 онд ЭМГ-аас үнэ төлбөргүй ирсэн 58,140.7 мянган төгрөгийн эм эмнэлгийн хэрэгслийн хугацаа дуусаж ашиглах боломжгүйг акталж устгаагүй, 6,963.7 мянган төгрөгийн эм эмнэлгийн хэрэгслийг ковид-19 эмчилгээ халдваргүйжүүлэлтэд хэрэглэсэн боловч хариуцсан ажилтан солигдсоноос зарцуулалт гаргаагүй, нийт 65,104.4 мянган төгрөгийн эм эмнэлгийн хэрэгслийг ашиглагдах бараа материалын үлдэгдлээр илэрхийлжээ. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх заалт "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна." 12.2 дахь заалт "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4 дэх заалт "комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх" заалтуудтай нийцэхгүй байгаа бөгөөд иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.2. Санхүүжилтэй холбоотой асуудал

5.2.1 *Илрүүлэлт:*

Нэг иргэнд ноогдох норматив зардлын болон үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээний санхүүжилтийг 137,961.5 мянган төгрөгөөр дутуу авчээ. Энэ нь гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтээр үзүүлсэн тусламж үйлчилгээний үр нөлөөтэй байдлыг хангаагүйгээс ЭМДС-аас санхүүжилтийг бүрэн авч чадаагүй байна. Мөн гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг нэхэмжлэхдээ Эрүүл мэндийн үндэсний зөвлөлийн тогтоолд заасан шалгуурыг бүрэн хангаж шивээгүй, интернэтийн хурд хангалтгүй, ажил хариуцсан албан тушаалтнууд албан үүргээ хангалтгүй хэрэгжүүлсэн зэргээс шалтгаалсан нь Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, Эрүүл мэндийн үндэсний зөвлөлийн 06, 08 дугаар тогтоолтой нийцэхгүй байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: ЭМДҮЗ-ийн шалгуурт нийцүүлэх, хариуцсан мэргэжилтэн бүрийн хариуцлагыг дээшлүүлж үр дүнгийн гэрээнд оруулж ажил дүгнэхтэй холбож өгөх, тоног төхөөрөмж интернэтийн хурдыг дээшлүүлэх.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

5.2.2 *Илрүүлэлт:*

Байгууллагын бүртгэлд байгаа авто тээврийн хэрэгсэлд бусад тээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглээгүй байгаа нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-т ”Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн авто тээврийн хэрэгсэлд бусад авто тээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэнэ” заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Зөвлөмж : Авто тээврийн хэрэгсэлд тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэх

Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

5.2.3 *Илрүүлэлт:*

Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн нийт 131 нэр төрлийн 200,807.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа боловч дахин ашиглагдах боломжтой үндсэн хөрөнгийн үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журмын 7 дугаар зүйлийн 7.1 "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Үндсэн хөрөнгийн насжилт буюу ашиглах хугацааг тухайн хөрөнгийн өгөөжтэй уялдуулан зөв тогтоох асуудлыг Орон нутгийн өмчийн газарт хүргүүлэх шийдвэрлүүлэх, мөн УСНББОУС 17 Үндсэн хөрөнгийн 67 дугаар зүйлийг мөрдөж ажиллах.

5.2.4 Илрүүлэлт

Тооллогын комисс эд хөрөнгө нэг бүрийг үзэж, үнэн зөв бодитой тооллого хийгээгүй, тооллогын дүнг нягтлан бодогчтой тулгаж баталгаажуулаагүй. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.1[3], 72.4.2[4], 72.4.4[5], Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6[6] дахь заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тооллогыг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэж, баримт материалыг иж бүрэн бүрдүүлж, хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 5 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

[3] эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах;
[4] тоолсон эд хөрөнгийн үнийг бэлтгэн нийлүүлэгчийн дагалдах баримт, тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишигтэй тулган шалгаж, тооллогын бүртгэлд бичих;
[5] комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх;
[6] эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах;

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Авто тээврийн хэрэгсэлд тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэх	1	0					1	0				
Дүн	1	0					1	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Эмийн үлдэгдлийг 65,104.4 мянган төгрөгөөр үлдэгдлээр бодиттой бус илэрхийлжээ.	1	65,104.4	1	65,104.4		
Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилт 550,740.4 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу авчээ	1	-			1	-
Тооллогын комисс эд хөрөнгө нэг бүрийг үзэж, үнэн зөв бодитой тооллого хийгээгүй, тооллогын дүнг нягтлан бодогчтой тулгаж баталгаажуулаагүй	1	-	-	-	1	-
Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг эдийн засгийн өгөөжтэй уялдуулан зөв тогтоогоогүйгээс санхүүгийн тайланд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн үлдэх өртөггүй 131 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байна	1	0			1	-
Нийт дүн	4	65,104.4	1	65,104.4	3	